

letnik XXXVII – številka 164 – oktober 2022

Vipavski glas

Odprta kuhna spet v Vipavi!

Sobota, 15. oktober
od 11. do 21. ure, Glavni trg

Izza občinskih zidov

Kratek povzetek redne septembrske seje

Triintrideseta redna seja Občinskega sveta Občine Vipava je bila v četrtek, 22. septembra, ob 17. uri. Prisotni so bili vsi svetniki. Na dnevnem redu je bilo 19 točk, s katerega pa so umaknili 11. točko oziroma imenovanje predstavnikov ustanovitelja v Svet Zavoda Lekarne Ajdovščina.

Svetniki so potrdili zapisnik prejšnje seje ter se seznanili s poročilom o izvajanju sklepov 32. redne seje. Sledila so različna vprašanja svetnikov, na katera so odgovarjali župan in člani občinske uprave.

V četrti točki so prvič obravnavali Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno – izobraževalnega zavoda Glasbena šola Vinka Vodopivca Ajdovščina. Ker je bil osnovni odlok sprejet že leta 1997 ter naknadno spremenjen in dopolnjen, je zaradi preglednosti smiselno sprejeti nov odlok v celoti. Odbori in svetniki so soglasno potrdili prvo obravnavo odloka.

V naslednji točki je občinski svet prvič obravnaval Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Otroški vrtec Ajdovščina. S spremembo odloka je urejeno število predstavnikov delavcev zavoda, ravnanje s presežkom, nastalim iz cene programov vrtca, in način sprejemanja odločitev sveta ustanoviteljic. Odlok pa tudi ure-

ja volitve in odpoklic predstavnikov ter upravljanje s preničnim premoženjem v upravljanju zavoda. Odbori in svetniki so soglasno potrdili prvo obravnavo odloka.

Sledila je obravnava Odloka o prenehanju Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Regijski center za ravnanje z odpadki Nova Gorica d.o.o. Ker projekta, ki ga je v letu 2013 potrdilo 13 občin na območju Goriške statistične regije, niso realizirali, je veljavni Odlok brezpredmeten, zato je Mestna občina Nova Gorica predlagala, da se sprejme odlok o prenehanju veljavnosti tega odloka. Svetniki so soglasno potrdili sklep.

V sedmi točki dnevnega reda se je Občinski svet seznanil z informacijo o realizaciji proračuna Občine Vipava v prvem polletju 2022. Prihodki so bili realizirani v višini 3.167.577,86 evra, odhodki pa v višini 2.380.443,23 evra. Večina planiranih letnih odhodkov bo realizirana v drugi polovici leta.

Sledil je Odlok o rebalansu proračuna št. 3. Gre za t. i. usklajevalni rebalans, s katerim se različnim investicijam zagotavlja dodatna sredstva. Sredstva se v največjem obsegu povečujejo na postavkah cesta Vipava-Vrhopolje, za čistilno napravo, za klimatizacijo OŠ Vipava ter za sanacijo ceste Podnanos-Nanos, usklajuje pa se tudi druge potrebe po krajevnih skupnostih. Vsi odbori so rebalans potrdili, svetniki pa so ga tudi soglasno potrdili.

V naslednji točki so obravnavali Sklep o potrditvi DIIP-a: Ukrepi za zaščito LC458441 pred padajočim kamenjem 1a prioriteta, 1. faza. Investicijska dokumentacija obravnava izvedbo gradbenih del za zaščito ceste na Nanos pred padajočim kamenjem. Projekt je primeren za realizacijo, kar potrjujejo njegovi posredni družbeno ekonomski učinki, ki se odražajo v zagotavljanju varnosti nasploh ter zmanjšanju negativnih vplivov na okolje. Prva faza predvideva 24 % sofinanciranje Občine v višini 92.446 evrov ter 76 % sofinanciranje iz državnega proračuna v višini 293.500,89 evra. Občinski svet je sklep soglasno potrdil.

V 10. točki dnevnega reda so obravnavali Mnenje k imenovanju direktorja Varstveno delovnega centra Ajdovščina – Vipava. Kandidatka je bila povabljena na odbor Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Komisija je sprejela stališče, da se kandidatki Ivani Lavrenčič na podlagi delovnih izkušenj in uspehov poda pozitivno mnenje. Svetniki so mnenje soglasno potrdili.

V zaključku seje so sledile različne povezane točke, ki so se nanašale na pravne posle glede parcelacij, odvzemov javnega dobrega, menjav ter prodaj zemljišč v Podnanosu, na Gočah, v Vrhopolju, na Slapu in Lozicah. Tako odbori kot tudi svetniki so vse predlagane sklepe soglasno podprli.

LL

Natečaj v pripravi | Obnova kulturne dvorane v Vipavi

Občina Vipava je v lanskem letu skupaj z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije uspešno zaključila natečaj za izbor strokovno najprimernejše rešitve za ureditev Glavnega trga v Vipavi. Zaradi dobre izkušnje smo se odločili, da pripravimo še en natečaj, tokrat za obnovo Kulturne dvorane v Vipavi ter celotnega objekta na naslovu Glavni trg 15. Občani, društva in zainteresirani posamezniki ste povabljeni, da pošljete predloge, kako bi objekt lahko programsko nadgradili in obogatili, mu dodali nove vsebine ter se tako kot občina v prihodnosti predstavili tudi kot kulturna destinacija.

Aktualni projekti

Igrišče na Slapu

Pločnik pri Osnovni šoli v Vipavi

Septembrsko vreme je izvajalcem nekoliko ponagajalo, vendar so gradbišča spet v polnem pogonu. Zaključili so dela na kanalizaciji Zemono – Duplje, končujejo ureditev igrišča na Slapu, začeli se s prenovo fasade na objektu Glavni trg 1 in sanacijo ceste Podnanos-Nanos, pospešeno izva-

jajo dela na paviljonu Podskala ter dela na izvirih reke Vipave, v kratkem pa bodo odprli gradbišče na lokalni cesti v Vrhpolju in dela začeli tudi na Glavnem trgu v Vipavi. Kmalu bodo postavili kandelabre javne razsvetljave na Zemonu, dela bodo stekla tudi na vaškem vodnjaku na Slapu ter

parkirišču na Gočah, pričakujemo pa tudi, da bodo v letošnjem božičnem obdobju zasijale vse kapelice križevega pota na Gradišču, saj bodo v kratkem začeli projekt elektrifikacije kapelic.

Paviljon v Podskali

Novi zidovi na izvirih reke Vipave

Obnova fasade na objektu Glavni trg 1

Cesta Zemono

Novi vpisi v zlato knjigo

Prejšnji mesec je občinsko zlato knjigo obogatilo več novih vpisov. Na Občini smo

15. septembra priredili sprejem za našo odlično balinarko Tadejo Petrič in ji čestitali za vrhunske rezultate in osvojene medalje na septembrskem evropskem pr-

venstvu v Ljubljani in sredozemskih igrah, ki so julija potekale v Alžiriji.

V zlato knjigo pa se je 29. septembra vpisalo kar 11 zlatih maturantov iz Škofijske gimnazije Vipava. Lara Deotto

Bat, Ajda Božič, Matic Kravos, Urška Krumpak, Mariša Novinc, Ana Poljšak, Miran Pregeljc, Anja Premrl in Rene Turk so

dosegli več kot 30 točk, Polona Boštjančič in Aljaž Velikonja pa sta dosegla vseh 34 točk in tako postala diamantna maturanta.

Zaščita ceste na Nanos LC458441 pred padajočim kamenjem

Občina Vipava je kot upravljavec cest dolžna zagotavljati varnost na kategoriziranih občinskih cestah, med katere sodi tudi cesta na Nanos, LC458441 Zavetniki-Sanabor-Abram-vrh Nanosa-R2 444, po kateri poteka večina prometa na planoto Nanos.

Cesta na Nanos je serpentinasto vklesana v kraško apnenčasto pobočje, kjer so razmere za razvoj nestabilnosti tal in podorne erozije skoraj idealne, o čemer pričajo številni podorni dogodki, ki jih upravljalec ceste rešuje v okviru finančnih zmožnosti, največkrat v smislu intervencij, čiščenj in manjših investicijsko-vzdrževalnih del.

Glede na dejstvo, da gre za izredno pomembno in turistično priljubljeno cesto, kjer obremenitev predvsem v turistični sezoni izredno naraste, je cesta trenutno formalno zaprta za ves promet, saj je vožnja po njej zaradi frekventnosti izpadanja skal, ki se iz leta v leto povečuje, in ostalih pogostih pobočnih erozijskih procesov na izpostavljenih območjih lahko tudi smrtno nevarna.

Zaradi omenjenih dejstev je trasa ceste ocenjena med visoko ogroženo s strani podorne erozije in padajočega kamenja, kjer je za zagotovitev ustrezne varnosti na več odsekih potrebno predvideti in izvesti celovito zaščito ceste z varovalnimi in stabilizacijskimi ukrepi. Zaradi obse-

žnosti del in višine stroškov, ki občutno presega finančne zmožnosti upravjalca, bo zaščito potrebno izvajati sukcesivno po fazah glede na prioritete varovanja po evidentiranih odsekih z različno stopnjo zaznanih nevarnosti.

Iz navedenih razlogov in glede na nujnost ukrepanja Občina Vipava pristopa k izvajanju najnujnejših ukrepov za zaščito ceste LC458441 pred padajočim kamenjem, prioriteta 1a-1.faza, odsek 27, na lokaciji podorne erozije, ki predstavlja cestno serpentino na vkopnem (grebenastem) pobočju Nanosa na lokaciji 27, kjer je po zbranih podatkih največ podornih dogodkov, saj glavna nevarnost izhaja iz rušenja močno preperelih in pretrtih vkopnih brežin z izpadi blokov in dodatno nevarnostjo loma skal in izpadanja kamenja iz zaledja.

Zaščita se vzpostavi s predhodnim ročnim škarpiranjem, čiščenjem in razbremenjevanjem labilnih delov, stabilizacijskimi ukrepi, sidranimi heksagonalnimi protierozijskimi mrežami na brežini ceste, sidranimi mrežami visoke natezne trdnosti na vkopni brežini in lahki lovilnimi palisadami v zaledju za zaščito pred podornimi procesi in padajočim kamenjem iz zalednih melišč in žarišč v stacionaži med km 16.900-km 17.000, pod nadzorstvom ZRSVN, OE Nova Gorica, zaradi prisotnosti naravovarstvenih režimov s predvidenim zaključkom del konec novembra 2022.

Osnovni namen in cilj investicije je postopna odprava najbolj perečih problemov padajočega kamenja na cesto in zmanjšanje ogroženosti zaradi padajočih skalnih blokov in pobočne erozije ter s tem izboljšanje prometne varnosti in varnosti pohodnikov ter kolesarjev na odsekih, ki so predmet investicije, prispevati k večjim turistično-gospodarskim razvojnim možnostim razvoja planote, izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva na tem območju predvsem z urejeno in varno cestno povezavo z dolino in preprečiti morebitne človeške žrtve, vsakokratne intervencije ter tako zmanjšati škodo ob morebitnem nastanku podorov.

Pričakovan učinek izvedenih ukrepov bo izrazito pozitiven, saj se bo z izvajanjem ukrepov zmanjšala nevarnost pred padajočim kamenjem in pobočno erozijo, kar je tudi cilj obravnavanega projekta.

Skupna vrednost investicije in z njo povezanimi stroški znaša 385.946,89 evra in se bo krila v višini 25 % iz lastnih sredstev Občine Vipava in 75 % iz nepovratnih državnih sredstev – Sklada za podnebne spremembe v okviru Ministrstva za okolje in prostor -Sanacija plazov srednjega in malega obsega, pri čemer se glede na pričujočo nevarnost nadejamo morebitnega nadaljnega sodelovanja države pri odpravljanju nevarnosti za uporabnike ceste.

Poletne prireditve

V okviru poletnih prireditev so bili izvedeni naslednji dogodki:

- Koncert Vlada Kresilina in Iztoka Cergola
- Dalmatinske klape Šufit
- Koncert Adi Smolar
- Koncert Gušti & Tomi M.

V okviru jesenskih prireditev pa je bila izvedena:

- Vipavska trgatev 2022

Namakalni sistem

Občina Vipava na podlagi Sklepa Ministrstva za obrambo, Uprave RS za zaščito in reševanje št. 844-18/2022-13-DGZR z dne 12. 8. 2022 zbira vloge oškodovancev, ki so utrpeli škodo na kmetijskih pridelkih zaradi posledic suše 2022.

Oškodovanci lahko škodo prijavite tako, da izpolnite predpisani Obrazec 2 – Ocena škode v tekoči kmetijski proizvodnji na pridelkih, povzročene po naravni nesreči, ki je na voljo na spletni strani in v tajništvu Občine.

Izpolnjen obrazec pošljite na naslov Občina Vipava, Glavni trg 15, Vipava ali pa ga osebno dostavite v glavno pisarno Občine v času poslovanja.

Goče v tednu otroka

V Tednu otroka, ki smo ga obeležili med 3. in 9. oktobrom, je tudi Krajevna skupnost Goče v sodelovanju z Športnim društvom Hudournik Goče in podružnično osnovno šolo Goče organizirala različne dejavnosti.

Uvod smo na Gočah pripravili že v nedeljo, 2. oktobra, z otvoritvijo knjigobežnice, ki po novem krasi šolo tik ob otroškem igrišču. S postavitvijo knjigobežnice smo se priključili skupini izmenjave knjig in posledično širjenja skupnosti bralcev. Tudi na Gočah smo jo načrtovali kot še en nov pristop, s katerim želimo narediti korak k promociji in širjenju branja. Namen je lepa gesta podarjanja knjige, ki lahko neznancu obogati dan, hkrati pa tudi knjigi vdihne novo življenje. Želimo si, da bi naša knjigobežnica preživela in živela. Da bi jo učenci, krajanje Goč in mimoidoči čuvali ter jo ohranjali živo – seveda predvsem na način, da bi vanjo prostovoljno podarjali knjige in iz nje jemali tiste, ki bi jih želeli prebrati. Aljoša Lozej, mizar z Goč, je poskrbel, da je knjigobežnica estetsko in funkcionalno dovršena. Oblika je sama po sebi zelo zgovorna – v njej lahko prepoznamo obli-

ko diamanta, vsak posameznik pa lahko prepozna tudi kaj drugega. Odpiranje steklenih vrat nas spominja na odpiranje knjige. Knjigobežnico so odprli in simbolično odvezali slovenski trak izdelovalec knjigobežnice Aljoša Lozej, predsednica KS Goče Anja Godnič in ravnateljica OŠ Draga Bajca Vipava Mojca Pev. Hvala vsem, ki ste podarili knjige, da je naša knjigobežnica že skoraj polna. Med vsemi naj izpostavim Goriško knjižnico Franceta Bevka Nova Gorica. Nedeljsko popoldne smo zaključili z gledališko predstavo Čudežna omara v izvedbi Zavoda Enostavno Prijatelji. Glavno vlogo v predstavi igrata škratka Rumenka in škratek Rdečko, ki imata veliko neuresničenih želja. Želita si vsemogoče plišaste igrače, avtomobile na daljinsko vodenje, kužke na baterije, sladkarije. Njun oče škrat pa jima vedno pravi, da ju izobilje stvari ne bo osrečilo, ampak da se prava sreča skriva v njima. Ko očeta nekega dne ni doma, mu škratka vzameta čudežno omaro, za katero se govori, da uresniču-

je vse skrite želje tega sveta. A omare ne moreta odpreti, zato na pomoč pokličeta otroke iz občinstva. Skupaj odprejo omaro in opravijo vse naloge ki jih čakajo. Škratka spoznata, da bistvo sreče ni v stvareh, ki si jih želimo, ampak v stvareh, ki jih s prijatelji delimo.

Nadaljevali smo v sredo 5. oktobra z Igrami brez meja v dvorani podružnice osnovne šole Goče. Še preden se je začelo je otroke navdušila kulisa in vsi rekviziti, ki so spominjali na gusarje. Gusarki sta pripravili nabor iger, ki so bile polne zabave, izzivov in zdravega tekmovalnega duha. Otroci so navdušeni zavihali rokave in sodelovali. Zaključna igra, vlečenje vrvi deklet proti fantom, je poskrbela za presenečenje popoldneva, saj so zmagala dekleta. Ob koncu so vsi otroci skupaj poiskali zaklad in bili nagrajeni. Vladalo je super vzdušje in ekipna motivacija. Prevladala je dobra volja in pogum.

Metka Paljk, Anja Godnič

Gregorčič po koroško na Lozicah

Konec septembra je Janko Krištof na Lozicah predstavil recital Samò Gregorčič, ki je že njegov deseti recital ali monodrama. V naših krajih se je predstavil s Slomškom, Njegovim obrazom in Krstom pri Savici. To je način Jankovega označevanja in ohranjanja kulturne dediščine. Janko Krištof je sicer duhovnik v Bilčovsu na Avstrijskem Koroškem, dekan v Borovljah in predsednik Krščanske kulturne zveze v Celovcu.

Gregorčičev življenjski opus spada med klasiko slovenskega pesništva. Številne njegove pesmi so ponarodele in bile uglasbene. Poleg pesmi, ki opisujejo težo, ki jo je nosil zaradi svojega duhovniškega poklica, so se v narodni spomin zapisale tudi njegove številne domoljubne in socialne pesmi. Posvečal pa se je tudi občloveškim temam in jih zlil v mehke rime. Za njega so značilni tudi številni opisi narave, ki se pozneje pogosto izkažejo kot simbolna govornica za notranje doživljanje človeka.

Recitalu ob glasbeni spremljavi Andreja Feiniga je prisluhnilo več kot trideset poslušalcev. Zahvala gre Društvu Zdravljica Lozice, Turističnemu društvu Podnanos in Krščanski kulturni zvezi Celovec, spon-

zorjem ter domačim gospodinjam za obilno postrežbo.

Marko Nabergoj

Teden otroka pri Škratkih in Smrkcih

»Skupaj se imamo dobro« je bila osrednja tema letošnjega Tedna otroka, ki se je začel v ponedeljek, 3. oktobra. Strokovne delavke smo pripravile dejavnosti s poudarkom na druženju, prijateljstvu, ustvarjanju, gibanju in igri.

Vsak dan v tednu smo pripravile zanimive dejavnosti, katere so bile na vpogled na plakatu za starše.

Takoj v ponedeljek smo odprli vrata med skupinama, otroci so v vsaki skupini poslušali drugačno pravljico. Všeč sta jim bili obe pravljici, Palačinkarna in Juha, ki iz buč

se skuha. Otroci so zamenjali tudi skupini za igro in za zaključek prvega dne smo se razgibali na prostem.

Torek se je navezoval na pravljico Palačinkarna, saj smo pekli prave palačinke. Otroci so ob peki uživali in na koncu so palačinke tudi z velikim veseljem pojedli.

V sredo smo imeli slavnostno kosilo, katerega nam vedno pripravijo pridne kuharice. V ustvarjalni delavnici smo v obeh skupinah izdelovali jesenski izdelek, s katerim smo okrasili mize. Več časa smo namenili gibanju in gibalni igri na igrišču.

Otroci so bili zelo neučakani in končno je prišel četrtek in naš odhod z avtobusom na Nanos. Pred kmetijo Abram nas je pričakal deček, ki je tam doma. Razkazal nam je kmetijo in videli smo veliko domačih živali. V bližnjem gozdu smo iskali, kam se nam je skrila gozdni škratek, nekateri otroci so izdelali hiško iz naravnih materialov, drugi so odtiskovali debla dreves, nabirali plodove in opazovali drevesa ter jesenske liste. Otroci so bili veseli in predvsem sproščeni.

Ob zaključku tedna otroka smo obiskali Lavričevo knjižnico Vipava, kjer nam je knjižničarka Martina pripovedovala tri pravljice. Otroci so z navdušenjem poslušali in sodelovali.

Vzgojiteljice in otroci smo se skupaj imeli zares zelo lepo.

Strokovne delavke vrtca na OŠ

Podružnična šola Goče v tednu otroka

Skupaj se imamo dobro je bila osrednja tema letošnjega Tedna otroka, ki je potekal od 3. do 9. oktobra. V sodelovanju s krajevno skupnostjo Goče smo za učence pripravili različne dejavnosti in gostili zanimive goste.

Pouk je bil bolj zanimiv, saj so se v vlogi učitelja preizkusili tudi nekateri učenci 4. in 5. razreda. Dogovorili smo se tudi za dneve brez domače naloge in v šolo so lahko prinesli razne igrače oziroma družabne igre za igro med odmori.

V ponedeljek, 3. 10. 2022, nas je obiskal gospod Danilo Pudgar, nekdanji uspešni smučarski skakalec in nam predstavil delovanje skakalnega društva POK. Učenka Klara Paljk je tako zapisala: Bilo je super. Najprej se nam je predstavil in povedal, s katerim športom se je ukvarjal. Bilo je zanimivo, še posebej, ko nam je na fotografijah pokazal majhno sobo, v kateri je bilo ogromno pokalov, medalj, priznanj in samih nagrad. Nato pa nam je pokazal skakalnico za smučarske skoke. Povedal je, kje vadijo za tekmovanje in koliko meterske skakalnice so primerne za določeno starost otrok. Pokazal nam je nekaj odličnih in potrebnih vaj za smučarske skoke. Ena izmed teh vaj je telemark. Predstavil nam je tudi opremo, ki je obvezna za vse smučarske skakalce. Na koncu smo si jo lahko tudi oblekli. Nekateri izmed otrok so sošolci dvignili v zrak in občutek je bil odličen.

V torek, 4. 10. 2022, je učence obiskala gospa Monika Malik, fizioterapevtka, zaposlena v ZD Ajdovščina. Učencem je najprej predstavila delo fizioterapevta, nato pa je učencem predstavila različne vaje, ki vključujejo moč, vzdržljivost, ravnotežje,

gibljivost in koordinacijo. Učenci so se zabavali in se dobro razmigali.

V sredo, 5. 10. 2022, smo v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Goče za otroke organizirali Igre brez meja v izvedbi Zavoda Enostavno Prijatelji. Popoldan smo se z otroki in njihovimi starši zbrali v telovadnici. Bilo je zanimivo. Pomerili so se v poligonu, vlečenju vrvi, štafetnih igrah, igrah z igralnim padalom... Za konec pa so morali otroci poiskati skrinjo z zakladom, v kateri se je skrivala vrečka z dobrotami. Dobil jo je prav vsak otrok.

V četrtek, 6. 10. 2022, so nas obiskali gasilci iz PGD Vipava. Po malici smo se zbrali pred šolo in si ogledali gasilsko vozilo. Gasilci so nam predstavili svoje delo in nam razkazali opremo, ki jo pri tem potrebujejo. Otrokom je bilo najbolj všeč, ko so se ob pomoči gasilca preizkusili v gašenju z vodo. Najbolj pogumni so splezali na vrh gasilskega vozila. Za konec je sledila še

krajša vožnja z gasilskim vozilom. Učenci so zelo uživali in veliko spraševali gasilce o gašenju požarov.

V petek, 7. 10. 2022, smo teden otroka v 4. in 5. razredu zaključili z ogledom filma Čudo. Film ima močno sporočilo – kaj šteje največ: prijateljstvo, pogum in odločitev, ki jo sprejemaš vsak dan – da boš prijazen do vseh, ki jih srečaš na svoji poti.

Ta dan sta nas obiskali tudi diplomirani medicinski sestri iz Centra za krepitev zdravja Ajdovščina Karin Krečič Štrancar in Špela Koron. Z otroki sta se pogovorili o nesrečah, ki se nam lahko pripetijo doma, in kako pravilno ravnati ter nuditi prvo pomoč. Predstavili sta temeljne postopke oživljanja in delovanje defibrilatorja.

Teden otroka smo tako preživeli poučno, aktivno in razigrano.

Vanja Krapež, učiteljica na podružnični šoli Goče

Mikroskopiranje in godbeništvo v 4. b

V sredo, 28. 9. 2022, smo imeli v 4. b razredu dva obiska. Najprej nas je obiskala učiteljica biologije Tina Bevk, ki je s seboj prinesla mikroskope in različne pripomočke za mikroskopiranje, nato pa so nas obiskali še godbeniki Pihalnega orkestra iz Vrhpolja, ki so nam predstavili trobila in njihovo godbeniško šolo. Zaigrali so nam in nas povabili v svoje vrste.

Nekaj vtisov učencev:

Neža Premrl: /.../ Prišla je gospa Tina Bevk in nam pokazala, kako se vidi skozi mikroskop. Gledali smo uš, ki se mi je zdela kot hrošč. Potem pa še las, plastelin, mikroorganizme v vodi iz luže, možgane plazilcev. Nato smo morali narisati, kar smo videli. Naslednjo uro so prišli trije gospodje, ki imajo glasbeno šolo v Vrhopolju. Predstavili so nam trobento, rog, tubo in pozavno. Nato so vsako glasbilo predstavili tako, da so povedali njegovo ime in kako deluje. Na vsako glasbilo so nam potem tudi zaigrali. Na koncu so nam povedali, katera glasbila igrajo skupaj. /.../

Blaž Makovec: /.../ Da bi lahko opazovali mikrobo v vodi, je gospa Tina tri učence s pipeto poslala po vodo iz luže. Za nalogo je bilo treba narisati tisto, kar smo vedeli /.../

Nace Rehar: /.../ Zaigrali so nam nekaj pesmi, a brez besedila, mi smo morali ugotoviti, katere pesmi so to. Bilo je super /.../

Anisa Jelerčič: /.../ Pri koncu je eden od gospodov zaigral Golico, eden pa je razdelil letake, da bi se kdo, če hoče, vpisal v njihovo glasbeno šolo /.../

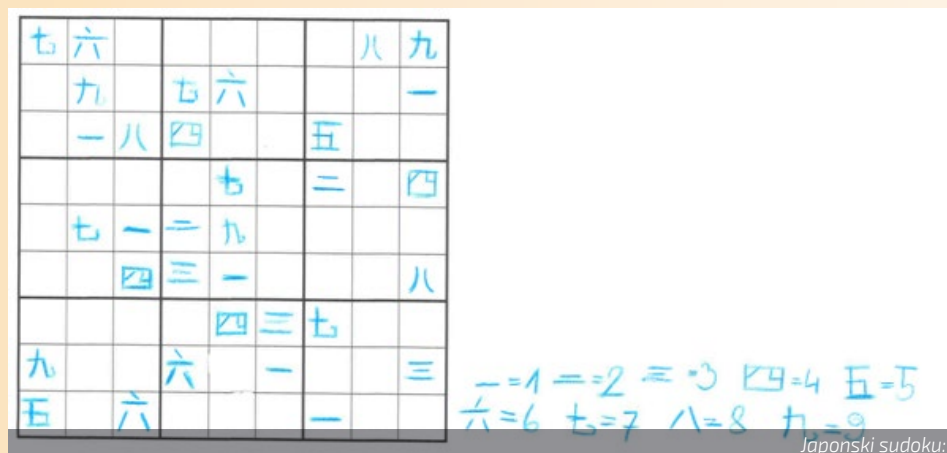
Ema Obrovnik: /.../ Prišla je gospa Tina. Pokazala nam je, kako se uporablja mikroskop. Potem smo si ogledali uš. Bila je velika. Za tem pa voda iz luže. V vodi iz luže so se nekateri organizmi premikali. Anisa je vprašala učiteljico, če da svoj las /.../

Veno Cunta: /.../ Gospa Tina je prinesla mikroskop in ogledali smo si uš, las, možgane plazilca, organizme v vodi in plastelin /.../

Vida Trošt

Križanke, osmerosmerke, sudoku ... v tujih jeziki

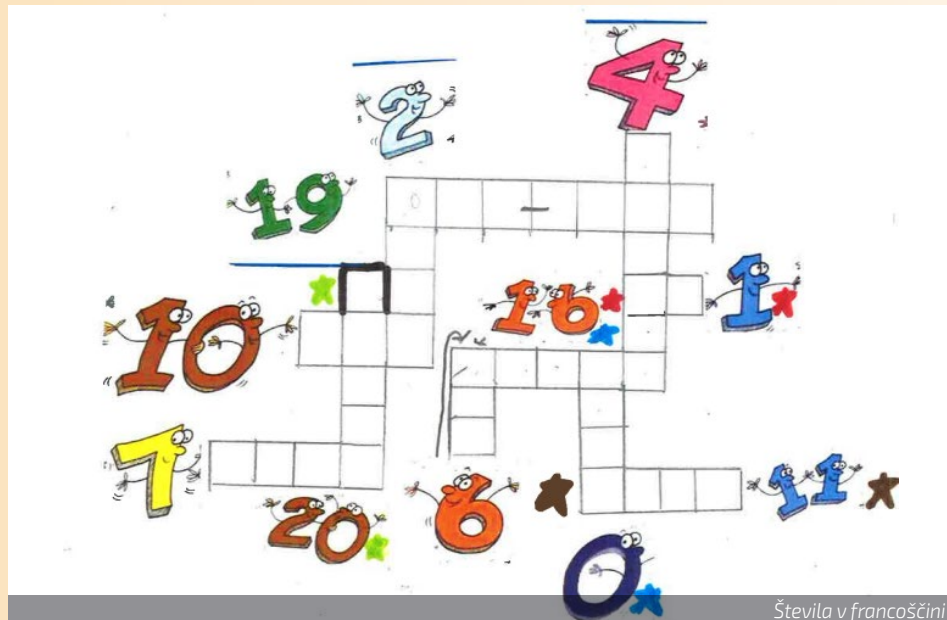
Učenci šestega razreda na OŠ Draga Bajca Vipava so na letošnji evropski dan jezikov (26. septembra) spoznavali jezike na malo drugačen način. Razdeljeni so bili v sku-

pine. Vsaka skupina je prisluhnila dvema jezikoma. Najprej so se seznanili z jeziki in državami, v katerih jih govorijo, nato so se naučili šteti do deset in, ker smo v šoli,

spoznali poimenovanja za šolske potrebščine, ki jih najpogosteje uporabljajo pri pouku. Namenoma smo se izognili delu s pametnimi napravami ter učence in učenske spodbudili k »ročnemu« ustvarjanju. Izdelali so križanke, osmerosmerke, sudoku ..., v katerih se skrivajo poimenovanja za števila in šolske potrebščine v francoščini, hrvaščini, italijanščini, japonsščini, nemščini in španščini.

Učenci so se pri delu zabavali in od delavnic odnesli nekaj novega znanja. Da pa bi se lahko pomerili v vseh šestih jezikih, bo v prihodnjem mesecu nastala manjša knjižica z omenjenimi izdelki. Dobil jo bodo prav vsi šestošolci in šestošolke.

Športne aktivnosti osnovnošolcev

V novo šolsko leto smo zakorakali s številnimi športnimi aktivnostmi, ki so popestrile naše prve šolske dni in tedne.

Za učence smo skozi mesec predstavili različne športne dejavnosti. Učenci od 1. do 4. razreda so se udeležili Mini olimpijade na Policah v Ajdovščini, ki jo vsako leto organizira Športna zveza Ajdovščina. Tam so se učencem predstavili številni športni klubi in jim omogočili, da so se lahko preizkusili v različnih gibalnih nalogah, spretnostnih poligonih ter ekipnih in individualnih športih ter tako na lastni koži izkusili, kateri šport jih bolj pritegne. Na šoli nas je obiskal tudi Lipko in ekipa igrive košarke. Člani ekipe so učencem želeli približati košarko z zanimivimi in atraktivnimi dejavnostmi in poligoni. Učenci so z navdušenjem sodelovali, se preizkušali v vodenju žoge in zabijanju košev. Seveda pa jih je s svojimi vragolijami tudi tokrat najbolj navdušil Lipko. Že drugo leto zapored nas je Nogometni klub Vipava povabil na športne igre. Udeležili so se jih prvošolci, drugošolci in tretješolci matične šole. Trenerji so za učence pripravili različne aktivnosti z žogo, najzabavnejša pa so bila napihljiva igrala.

Da bi naši učenci šport ponotranjili kot pomemben del zdravega načina življenja, del pouka namenimo tudi športnim dnevom. September nam je ponudil nekaj lepih dni in jesenskih kulis za različne pohode v naši okolici.

V torek, 12. septembra, so se učenci 3., 4. in 5. razreda PŠ Podnanos odpravili na jesenski pohod k cerkvi sv. Miklava nad Podnanosom. Kljub malce oblačnemu jutru so veselo in zagnano krenili na pot,

ki jih je vodila skozi vas, čez avtocesto, v gozd. Med hojo so čas izkoristili za klepet s prijatelji, igranje različnih gozdnih iger, opazovanje narave ter odkrivanje prvih znanilcev jeseni. Po dobri uri hoje so dosegli cilj in sledila je zaslužena malica ter prosta igra. Ker so jim vojaške vaje na strelišču Mlake preprečile nadaljevanje poti proti Turi na Gradišču, so se po drugi poti, mimo korit ob cesti na Nanos, vrnil nazaj v dolino.

V sredo, 14. septembra, so se na pot podali četrtošolci in petošolci PŠ Vrhpolje. Zakorakali so proti Kovku. Ob osmih so začeli pohod izpred šole. Po gozdni poti so se iz Vrhpolja povzpeli najprej do lovske kočice nad Budanjami, kjer so imeli krajši postanek za osvežitev. Od tam naprej se je začela steza, ki se je strmo vzpenjala proti vrhu Kovka. Dosegli so ga po dobri uri hoje. Za sladko presenečenje je poskrbela družina Zalar, ki je ob žigu

na vrhu Kovka pustila vrečko z bonboni za vse udeležence pohoda. Na vrhu je bil krasen razgled, vendar pa precej bolj mrzlo kot v dolini, zato so hitro pomalicali, se razgledali naokoli, pospravili smeti v nahrbtnike in začeli s spustom v dolino.

V četrtek, 22. septembra, so se na športni dan podali prvošolci matične šole v Vipavi. Šele ko jim je učiteljica povedala, da je to »en super dan«, so malo nestrpni in polni pričakovanj čakali na odhod. Z rumenimi ruticami okrog vratu so se po pločniku odpravili skozi Vipavo in nato po poljski poti proti Vrhpolju. Malce jih je ze-

blo v roke, saj je bilo na ta dan jutro hladno. Ob poti so opazovali vinograde, v katerih so kmetje že obrali grozdje. Zabavno je bilo tekati do kapelic, ki so postavljene ob poti. V Vrhpolju so si najprej ogledali podružnično šolo, nato pa odšli do igrišča, kjer so pomalicali in se igrali. In vsi so si bili enotni, da so preživeli res »en super dan«.

Tega dne so se sprehodili tudi vipavski petošolci. Podali so se mimo Mlak do Podrage in po drugi strani mimo Manč in Lož nazaj v Vipavo. Na pol poti so si privoščili postanek za malico, po njej pa so se na prostranem travniku skupaj igrali različne igre.

Na dan slovenskega športa, 23. septembra, so se prvošolci in drugošolci iz Vrhpolja odpravili na jesenski pohod ob reki Vipavi proti Dolgi Poljani. Na poti so opazovali naravo, spoznavali značilnosti jeseni, nabirali jesenske plodove in se pogovarjali o delu na polju. Učenci so bili navdušeni nad velikim kombajnom, ki so

ga srečali na polju. Ob reki Vipavi so srečali vojake in opazovali zanimive vojaške vaje, ki so jih izvajali v vodi. Pot jim je ob sproščnem klepetu kar hitro minila. Po povratku v šolo so se vsi strinjali, da so preživeli lep prvi jesenski dan.

Dan slovenskega športa smo na šoli obeležili še s prav posebnim tekom. Nekateri učenci so se udeležili množičnega teka, ki ga organizira Atletska zveza Slovenije (AZS) pod sloganom »Začni mlad, tekmuji pošteno/Start Young, Compete Clean«. Projekt je namenjen promociji teka, gibanja in zdravega udejstvovanja v športu za najmlajše. Tek namreč sodi med osnovne gibalne dejavnosti in je osnova za veliko večino vseh športnih aktivnosti. Glavni cilj projekta je ozaveščanje o fair-playu in ohranjanju zdravja v športu, ki na preprost način spodbuja zdrav življenjski slog in izpostavlja pozitivne učinke atletike, kot so gibanje, zdrav način življenja, vztrajnost, trud, moč, zdrava tekmovalnost in krepitev telesne zmogljivosti. V Vipavi so učenci tekli po igrišču pred šolo, posebej

pa so se potrudili v Vrhpolju, saj je pri teku sodelovalo 44 učencev in 4 učiteljice. Tek so začeli pred šolo v Vrhpolju, zavili proti Zemonu ter se po krožni poti vrnili nazaj.

Konec meseca, 29. septembra, so krono celomesečnemu športnemu dogajanju dali naši učenci na predmetni stopnji, ki so našo šolo zastopali na področnem ekipnem prvenstvu v Novi Gorici. Tekmovali so v različnih atletskih disciplinah in v skupnem seštevku dosegli več kot odličen rezultat. Dekleta so namreč zasedla tretje mesto, fantje pa drugo. Za odličen uspeh jim iskreno čestitamo in se veselimo z njimi.

V šolskih klopeh se bomo še najprej trudili, da bo naše vodilo zdrav duh v zdravem telesu, saj se zavedamo, da je redna telesna dejavnost izjemnega pomena za zdravje, ki je skupaj z duševnim zdravjem najpomembnejša sestavina zdravega življenjskega sloga.

Učiteljice in učitelji

Slovo od maturantov Škofijske gimnazije Vipava

V četrtek, 29. septembra 2022, smo se na Škofijski gimnaziji Vipava tudi uradno poslovili od letošnjih maturantov. Zlate maturante Laro Deotto Bat, Matica Kravosa, Urško Krumpak, Marišo Novinc, Ano Poljšak, Mirana Pregeljca, Anjo Premrl, Reneja Turka in Ajdo Božič ter diamantna maturanta Polono Boštjančič in Aljaža Velikonja je skupaj z razredniki in ravnateljem na sedežu škofije v Kopru najprej sprejel koprski škof msgr. Jurij Bizjak, popoldne pa v prostorih Občine Vipava vipavski župan Goran Kodelja. Zvečer pa so se s sošolkami in sošolci poveseleli na tradicionalni šolski prireditvi Slovo od maturantov.

Škof Jurij Bizjak je po opoldanski molitvi v sprejemni dvorani škofije v Kopru dijake nagovoril z besedami sv. Avgušlina, z

nasveti, kako naj študent ravna v novih življenjskih okoliščinah: »Ne poskušaj se takoj vreči v morje, ampak pridi do znanosti po potočkih, kajti od lažjih reči je treba priti do težjih. Sledi zgledom svetih in dobrih ljudi, izogibaj se brezkoristnim pogovorom in prepirom; rad imej zbranost in si zapomni vse, kar je dobro; ljubi svojo študijsko celico in potrudi se, da boš razumel znanost in dokoplji se do gotovosti; bodi prijazen do drugih, skrbi za zakladnico svojega srca ...«

Po slavnostni podelitvi spominskih daril so si dijaki in spremljevalci ogledali prostore škofijskega arhiva in študentskega doma ter se družili pri kosilu z duhovniki, ki bivajo na škofiji.

Vipavski župan je s sodelavci počastil mlade v sejni sobi občine. Ponosen na

gimnazijo, njene dijake, profesorje in vse zaposlene je zlate maturante pohvalil za njihove uspehe in poudaril, da pomembno prispevajo k ugledu občine Vipava. Zanimal se je, na katere fakultete jih vodi študijska pot. Računa, da se bodo aktivno vključili v družbeno dogajanje, ko bodo zaključili študij. Nagovoril jih je z besedami: »Vsem študentom želim, da bi uresničili zastavljene študijske cilje in da bi študentsko življenje izpolnilo njihova pričakovanja.« Po obdaritvi so se dijaki vpisali v zlato knjigo in srečanje zaključili s spominskim fotografiranjem.

Zvečer pa je v prostorih gimnazije sledilo še Slovo od maturantov. V slovesnem vzdušju in s ponosom smo se poslovili od izjemne generacije maturantov 2021/2022. V spomin na skupno pot, ki smo jo družno teptali štiri leta, smo vsakemu maturantu izročili spominsko plaketo. Posebej smo se z drobnim darilom spomnili letošnjih enajstih zlatih maturantov, od katerih sta dva diamantna. Nosilci naslova »diamantni« in »zlati maturant« ter prejemniki zlatega šolskega priznanja so se podpisali v Zlato knjigo Škofijske gimnazije Vipava.

Kulturni del prireditve so pod mentorstvom profesorice Barbare Eisenzopf uresničile dijakinje 2. letnika. Program so popestrile z glasbo in s poezijo. V slavno-stno druženje nas je tako ob ubranih zvo-kih klavirja zapeljala Kristina Stantič. Med

nagovoroma ravnatelja in pomočnika ravnatelja za šolo smo lahko uživali tudi ob še eni skladbi v njeni izvedbi. Tisa Princes Ledinek je prireditev odlično povezala, Neža Bucik pa si je za izziv izbrala interpretacijo dveh pesmi iz pesniške zbirke O

ljubezni in Ljubezni naše zdaj že nekdanje maturantke Inge Novinc.

Slovo smo zaključili s pogostitvijo ob prijetnem druženju.

Barbara Eisenzopf in Nadja Ušaj Pregeljč

Jesenska kronika ŠGV

Pregled jesenskega dogajanja na Škofijski gimnaziji Vipava razkriva, da smo s polnimi jadrmi zajadrali v letošnje šolsko leto. Obšolskega dogajanja je bilo res veliko. Če ob tem malo pretiravamo, lahko rečemo, da se je našlo za vsakogar nekaj.

Po aktivnostih najbolj izstopajo naši četrtoletniki. Sodelovali so na spletnem dogodku Osvežimo znanje osebnih financ, ki ga je v okviru izobraževanja Finančna šola organizirala revija *Moje finance*. Sredi septembra so obiskali Pariz, zapisi in fotografije, ki so jih z enotedenske ekskurzije pošiljali v domovino, pa razkrivajo, da jih je to mondeno mesto zares očaralo. Odzvali pa so se tudi vabilu na krvodajalsko akcijo in na športnem dnevu obiskali našo Obalo.

Tudi dijakom nižjih razredov in zaposlenim na šoli ni bilo dolgčas. RTV Slovenija je pri nas pripravila oddajo *Obzorja duha*, v kateri je predstavila 30 let delovanja šole. Diakinja in dijaki prvega letnika so obiskali Cirus ter se na delavnicah na šoli učili tehnik sproščanja in obvladovanja stresa. Eno od oblik obojega so v praksi udeležile dijakinja 1. letnika, ki so v Evropskem tednu mobilnosti v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja Ajdovščina uspešno opravile test hoje. Nova znanja so bila predstavljena na delavnici *Podjetništvo*

za mlade talente, ki sta jo na temo agro-živilstva vodila Katja Kek in prof. dr. Aleš Kuhar. Predstavniki 3. letnikov so v okviru Noči raziskovalcev obiskali Festival Antika na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer so govorili latinsko, si nadeli rimsko vojaško opravo, spoznavali vsakdanost Rimljanov, pisali besede z grščico ter preko napisov odkrivali ostanke rimske preteklosti na slovenskih tleh. In potem je bila tu prva vaja zbora z novo zborovodkinjo Tino Hostnik, bila sta športni dan in prva seja domske skupnosti in bili sta tekmovanja v logiki in atletiki, na katerem so se

škofijci odlično odrezali – fantom pa se je uspelo uvrstiti tudi na državno prvenstvo, kjer so dosegli 12. mesto. In nenazadnje in brez njih na ŠGV ne gre – bili so tudi dnevi duhovnosti.

Dnevi duhovnosti so na naši šoli stalnica. Težko bi našli negativne odzive dijakov na tridnevno druženje z razredom in duhovnim voditeljem. Tudi 2. c, ki je odprl letošnjo sezono »duhovcev«, je ob svojem zapisal: »Duhovni vikendi so vedno nekaj posebnega. Čeprav se že poznamo, tu vzpostavimo prav posebno vez, ki se

bo v skupnih letih še krepila. Spomini na duhovni vikend bodo za vedno ostali v naših srcih, zato smo hvaležni, da nam šola omogoča taka druženja.»

In da je druženje zelo pomembno, se strinjajo tudi člani novinarskega krožka, ki so skupaj z mentorico preživeli lep dan v Ogleju in Gradežu.

Morebiti je kakšen dogodek ušel temu hitremu pregledu in verjetno bi si tudi vsak od omenjenih dogodkov posameznikov in mentorjev zaslužil pozornejše oko.

Vsem dijakom in mentorjem želimo še naprej veliko veselja ob pestrih obšolskih dejavnostih.

Bojana P. Kompara

Popravek

Avtorica članka Utrinki s ŠGV, ki je bil objavljen v prejšnji številki, se opravičuje za dve napaki, zato objavljamo popravek.

Pravo besedilo se glasi: Zlata maturantka je postala Ajda Božič, mentorica Jakoba Grmek pa je bila profesorica Jana Kete.

Srečanje z motoristi

Bila je tretja sreda v septembru in bilo je malo po 16. uri. To je že tradicionalno datum in ura srečanja ter druženja motoristov z učenci Ciriusa Vipava.

Po dveh letih so se, tokrat že devetnajstič, ponovno pripeljali iz različnih krajev naše Primorske pa tudi z Gorenjske in Dolenjske. Več kot trideset, med njimi deset trajkov ali trikolesnikov in dvajset motorjev, se jih je ob hupanju zapeljalo na naše dvorišče. Opazili smo znane obraze pa tudi nekatere, ki so prišli prvič. Vsi so bili opremljeni z dodatno čelado za popolno varnost učencev.

Največje povpraševanje je bilo, seveda, po trajkih. Tudi zato, ker je vožnja z njimi za naše učence primernejša in bolj varna.

Ponudba je bila velika, tako glede barve kot izdelave. Seveda je bila želja, da se popeljejo z vsakim izmed njih. In tako se je skozi Vipavo več kot eno uro vila kolona motoristov z našimi učenci.

Hvala Alešu Bratožu, ki je glavni pobudnik tega srečanja, in vsem, ki so že leta pripravljani darovati svoj čas, da učenci doživijo tudi tako izkušnjo, kot je vožnja z motorjem.

Ivica Petrič

Dvodnevni tabor na Kovku

V Cirusu v Vipavi smo v preteklem šolskem letu izvedli veliko dnevov dejavnosti zunaj našega Centra za učence OŠPP z NIS. Tako so bili učenci prve triade v Ljubljani na lutkovni predstavi, v živalskem vrtu, plavali so v morju, kolesarili na obali, se sankali, imeli terapijo s konjem na Brjah, pekli so kruh na Planini ... Starejši učenci pa so si ogledali glasbeno-baletno predstavo v Ljubljani, obiskali zavetišče za zapuščene živali, bili v muzeju v Kobaridu ...

Šolsko leto smo zaključili skupaj na dvodnevem taboru na Kovku. Tako smo 16. junija učenci od prvega do osmega razreda in strokovni delavci odšli na Kovk. Udeležili smo se že tradicionalnega dvo-

dnevnega poletnega tabora. Dobra odločitev je bil že pobeg iz vroče doline v hladno zavetje Gore. Poleg tega je bilo bivanje na Kovku poučno in zanimivo. Program tabora je bil natrpan: šli smo na Sinji vrh in do skakalnic, raziskali smo okolico, nabrali leskove palice in jagode, spoznavali gozd, izvedeli marsikaj novega o tabornikih, naredili svojo taborniško zastavo, kurili kres, pekli penice in si sami pripravili kosilo, večerjo, zajtrk ... Cel dan smo bili zunaj v naravi. Hiša na Kovku nam je bila všeč, saj ima veliko prostora zunaj, kjer smo se lahko igrali, raziskovali in delali.

Učenci so si najbolj od vsega zapomnili spanje v veliki sobi, kjer so lahko zvečer klepetali s sošolci.

Ob vrnitvi so si zaželeli, da bi tudi naslednje leto šli na Kovk!

Učiteljice v OŠPP z NIS, CIRIUS Vipava

Tera/GIB-ovci iz CIRIUS Vipava aktivni v projektu Evropska noč raziskovalcev

Program Tera/GIB – Terapevtske gibalne dejavnosti za otroke s posebnimi potrebami je nastal v sodelovanju dveh ustanov, CIRIUS Vipava in Pedagoške fakultete v Ljubljani.

Program sestavlja posnemanje gibanja 12 živali: kače, gosenice, raka, žabe, zajca, mačke, psa, koale, slona, konja, žirafe in opice. Vsem je skupno, da spodbujamo razmišljanje o načinu, organizaciji, mehki in estetiki posnemanja gibanja posamezne živali. Vse omenjene spretnosti so izšle v monografiji Terapevtske gibalne dejavnosti za otroke s posebnimi potrebami, ki je na voljo v knjigarni.

Program Tera/ GIB je vključen tudi v projekt Evropska noč raziskovalcev (<https://www.nocmoc.eu>). Glavna tema projekta nosi slogan »Človek, žival 2022-23«. Na Evropski noči raziskovalcev se predstavljajo raziskovalna dela organizacij po celi Evropi z namenom, da lahko vsak postane raziskovalec.

Za Ter/GIB-ovce iz Cirusa Vipava se je novo šolsko leto začelo gibalno, torej aktivno.

Zanimive in atraktivne gibalne spretnosti smo izvedli 19. 9. 2022 v Domu starejših občanov Ajdovščina. Program smo izvedli z lahkoto, saj so nas stanovalci iskreno

spodbujali in aktivno sodelovali z nami.

V petek, 30. 9. 2022, smo delavnico izvedli na predstavitvenem dnevu »Noči raziskovalcev« na Pedagoški fakulteti v Ljubljani, kjer za en dan v letu na široko odprejo vrata organizacije, ki se ukvarjajo z znanostjo in raziskovanjem.

V prihodnje sta predvidena še najmanj dva dogodka, ki ju nameravamo izvesti v Vipavi. Z veseljem pričakujemo nove delavnice, saj so možnosti za učenje novega gibanja neskončne.

Tera/GIB-ovci iz CIRIUS Vipava, zapisali Klavdija Krušec, dipl. fiziot., RNO terapevt in Diana Batista, dipl. fiziot., RNO terapevt

Priznanje glasilu Studenček

Tokratni gostitelj 35. srečanja specialnih in rehabilitacijskih pedagogov je bila Podružnična šola za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami Franceta Bevka Tolmin. Tu že 65 let pod grajskim gričem, v naročju Alp in zatrepu naše domovine izvajajo vzgojo, izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami.

Na prisrčni prireditvi so, poleg nagrad Antona Skale, ki je najvišje priznanje v Republiki Sloveniji za uspešno dolgoletno delo in izjemne prispevke k razvoju prakse in teorije na področju specialne in reha-

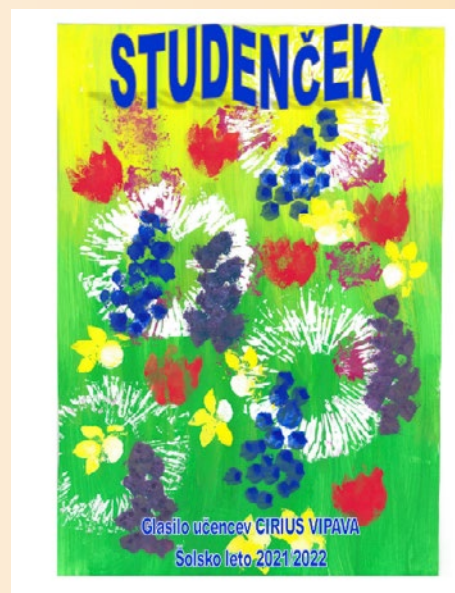
bilitacijske pedagogike, podelili tudi priznanja za najboljša otroška in mladinska glasila zavodov Slovenije.

Cirius Vipava je tudi letos ponovno prejemnik tega priznanja, kar je dokaz, da skupaj z učenci, ki sooblikujejo prispevke in risbice, delamo dobro.

Priznanje pomeni veliko tudi zato, ker so s tem njihove misli, ideje, likovni izdelki in literarni prispevki opaženi in jih strokovna javnost spoštuje.

Iskrene čestitke vsem!

Ivica Petrič

Tudi v Lavričevi knjižnici v Vipavi beremo v naročju staršev

V oktobru začnemo v Lavričevi knjižnici z novim sklopom srečanj Beremo v naročju staršev, tokrat v krajevni knjižnici v Vipavi. Vabljeni ste vsi mladi starši s svojimi otroki, ki so stari do 5 let in vsi, ki bi radi izvedeli več o razvoju opismenjenja vaših malčkov.

Srečanja so namenjena predvsem mladim staršem na starševskem dopustu, lahko pa tudi starim staršem, stricem, tetam, varuškam in vsem, ki bi radi poglobili znanje o zgodnjem razvoju otroka in o njegovi razvijajoči se pismenosti. Udeležite se jih skupaj z otrokom, ki se v času srečanja lahko igra, raziskuje, gleda knjige, spi ali se hrani.

Na srečanjih se seznanimo s pojmombralne in družinske pismenosti in ugotovljamo, kaj lahko starši in ostali domači naredimo za pismenost svojih otrok. Spoznavamo, kako lahko otroku že od najnežnejše starosti naprej pomagamo razvijati različne spretnosti, da bodo kasneje branje, pisanje, računanje in ostale spretnosti v šoli kar najlažje stekle. S pomočjo strokovnjakinj z različnih področij se naučimo več o glasbenem, likovnem, socialnem, govornem in motoričnem razvoju naših malčkov. Pri tem nam bodo svetovale glasbena pedagoginja Loredana Sajovic, logopedinja Nika Puc, družinska terapevtka Nina Baša ter likovna pedagoginja Silva Karim. Slednja pri našem krož-

ku sodeluje kot gostujoča predavateljica že veliko let in o likovni vzgoji v najzgodnejšem obdobju pravi:

»Starši so prvi in najpomembnejši otrokovi vzgojitelji. Pomembno je, da svojim otrokom nudijo tudi dobro vizualno oziroma likovno vzgojo. Ta bo otroku kultivirala oko, tako da bo lažje ločil med pristnim in umetno nakičenim. Da bo zaznal sporočila, ki jih vsebujejo prave umetnine in da bo zaznal laži in napihovanje onih drugih podob. Da bo razumel prostor, v katerem živi. Po drugi strani mora likovna vzgoja odkrivati in bogatiti otrokovo ustvarjalnost, negovati njegovo likovno občutljivost, spodbujati njegovo sposobnost opazovanja in presojanja. Starši imajo pri tem gotovo najpomembnejšo vlogo, saj z vzgojo svoje lastne vrednote prenašajo na otroke.«

Naš krožek je tudi priložnost za srečanje z drugimi starši, s katerimi lahko izmenjate svoje starševske izkušnje in spoznanja.

Srečanja bodo potekala vsak četrtek ob 9.30 in sicer od 20. oktobra do 8. decem-

20. oktober 2022 ob 9.30:
Uvodno srečanje
Zgodnje opismenjevanje in razvijajoča se pismenost
27. oktober 2022 ob 9.30:
Logopedinja Nika Puc: Govorno jezikovni razvoj otroka
3. november 2022 ob 9.30:
Logopedinja Nika Puc:
Grafomotorika in predopismenjevalne veščine
10. november 2022 ob 9.30:
Spec. sistemske psihoterapije Nina Baša:
Moj otrok je odnosno bitje
17. november 2022 ob 9.30:
Glasbena pedagoginja Loredana Sajovic:
Vpliv glasbe na razvoj otroka
24. november 2022 ob 9.30:
Profesorica likovne umetnosti, mag. Silva Karim:
Prvi koraki otroka v likovni svet
1. december 2022 ob 9.30:
Družinsko branje
8. december 2022 ob 9.30:
Spoznavam prve črke in števila
Zaključno srečanje

bra 2022 v knjižnici v Vipavi in bodo trajala približno eno šolsko uro.

Franka Koren, LKA

Pihalni orkester Vrhoplje na velikem odru Cankarjevega doma

V soboto, 17. septembra, je bil za člane Pihalnega orkestra Vrhoplje prav poseben dan, saj so kot gostje nastopili na koncertu Gala Gjurina v Cankarjevem domu.

Po dveh uspešno izpeljanih poletnih koncertih, na katerih je kot gost nastopil mednarodno priznani slovensko-kanadski glasbenik Gal Gjurin, se je sodelovanje med glasbenikom in orkestrom še okre пило, saj je orkester nastopil na njegovem

koncertu v Cankarjevem domu.

Gal Gjurinu so se na odru pridružili številni nadarjeni glasbeniki, med njimi njegova sestra, znana slovenska pevka Severa Gjurin, ter kanadska pevka Veronica Charnley. Za Pihalni orkester Vrhoplje je bil koncert neprecenljiva izkušnja in hkrati uvod v praznično obarvano

sezono. Orkester namreč v letošnjem letu praznuje 20. obletnico obstoja, ki jo bo slavnostno praznovali z gala koncertom v mesecu decembru, na odru pa se jim bodo pridružili prav posebni gosti, ki pa naj z enkrat ostanejo presenečenje.

PO Vrhoplje

Avtor fotografij: Jeremie Pierre Noir

Vzgojno izobraževalni planinski tabor za osnovnošolske otroke in mladino v zavetju Karavank

Planinsko društvo Podnanos je v tednu med 31. 7. in 6. 8. 2022 organiziralo že 37. planinski tabor za osnovnošolske otroke od končanega 2. razreda dalje. Kar 44 otrok in približno 40 odraslih je planinski teden preživelo v Završnici, dolini mnogoterih lepot, ki se nahaja pod Stolom. Prvotni namen vsakega tabora je, da se otroci seznanijo s hojo v hribe, da se v njih prebudi vsaj kanček ljubezni do planinstva ter da se jih pouči o raznih, s planinstvom povezanih tematikah. Seveda pa nikakor ne gre brez planinskega krsta, raznih iger, kovanja, družabnih večerov, petja in smeha, česar tudi letos ni manjkalo.

Otroci so bili razdeljeni v štiri starostne skupine in vsaka izmed njih je izvedla štiri pohode. Najstarejši so osvojili Stol, Vajnež, Vrtačo, Begunjščico in Golico, druga skupina se je podala na Begunjščico, Golico, Stol, Dom na Zelenici ter Valvasorjev dom, še malo mlajši so dosegli vrh Palca in Ajdne, Roblekov dom ter Golico, najmlajši pa so z lahkoto prehodili pot do Valvasorjevega doma, Ajdne, Doma na Zelenici in Roblekovega doma. Vreme je bilo kot naročeno za hojo v hribe, saj smo večino tedna uživali v sončnih žarkih in visokih temperaturah. Po pohodih so sledile popoldanske aktivnosti, igrali smo razne

športne in družabne igre, risali, ustvarjali, plezali in se kopali v hladnem potočku ob tabornem prostoru. Vsak dan smo zaključili z druženjem pod taborniško zastavo, v bližini katere bi običajno gorel tudi kres, vendar ga letos zaradi prevelike požarne ogroženosti nismo smeli zakuriti.

V torek, na prvi prosti dan, smo izpeljali orientacijsko tekmovanje ter tekmovanje v štafetnih igrah, v petek, na drugi prosti dan, pa smo se odpeljali na Bled in se kopali v Blejskem jezeru vse do popoldanskih ur. Zadnji večer v taboru se je zaključil s predstavitvijo skupin ter podelitvijo medalj vsem udeležencem.

Tudi letošnji tabor je tako kot vsi prejšnji minil bliskovito hitro in brez večjih zapletov. Velika zahvala za to gre predvsem vodnikom in mladinskemu odseku, ki so otroke vsak dan varno pripeljali iz gora nazaj v dolino ter poskrbeli za dogajanje v popoldanskih urah, kuharicam, ki so poskrbele, da so bili naši želodčki vedno polni in ostalemu osebju ter sponzorjem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k lepši in lažji izpeljavi največjega projekta v našem planinskem društvu. Hvala vsem, ki ste bili del naše 37. planinske zgodbe. Mi že komaj čakamo naslednjo.

Marjetka Frelj

Uspešno leto za Balinarski klub Nanos

BK NANOS Podnanos je tudi v letu 2022 uspešno deloval in predvsem dobro tekmoval. V prvem letu nastopanja v 1. državni ligi je med 12 ekipami zasedel 8. mesto in obstal v 1. državni ligi, kar je za novince v tej ligi dober uspeh.

Prav tako člani BK Nanos Podnanos v letu 2022 uspešno nastopajo v Medobčinski balinarski ligi in se udeležujejo raznih balinarskih turnirjev.

Delovanje BK Nanos Podnanos je opazila tudi Balinarska Zveza Slovenije, ki je našemu klubu podelila več priznanj ob 70. obletnici delovanja Balinarske zveze Slovenije. Mi zvezi ob tem jubileju čestitamo, prejeli pa smo Plaketo, dva naša člana, Jože Furlan in pa Miloš Mislej, pa Srebrno značko.

Vse to pa nam ne bi uspelo brez igralcev in ostalih članov kluba. Nenazadnje pa tudi ne brez sponzorjev in donatorjev: Občina

Vipava, Kamp Tura, Gostilna na Žagi, Gostilna pod Trančo, Bar Stella, Anima wine, Šraml d.o.o., Strugarstvo Franetič d.o.o., Kar Impex d.o.o., Megatehnika d.o.o., Kotur Tomaž Batagelj s.p. in Graverstvo Aleksandar Gnjidić s.p.

Na tem mestu bi se še enkrat zahvali-

li Balinarski zvezi Slovenije, OBZ Nova Gorica in predvsem Občini Vipava, ki nam je letos z izgradnjo nove razsvetljave na balinišču v Kampu Tura na Gradišču omogočila, da lahko še vedno treniramo in igramo v domači občini in se nam ni potrebno seliti na druga igrišča izven občine.

Balinarski pozdrav

Dejavnosti Društva upokoјencev Vipava

V okviru svojih dejavnosti ponujamo svojim članom pomoč pri ohranjanju zdravja in nege telesa in se zato dogovarjamo z izvajalci storitev, ki jih naši člani potrebujejo, da bi do njih lahko prišli čim bolj ugodno.

- Prvi in zadnji četrtek v mesecu med 8.00 in 10.00 v prostoru DU Vipava na Glavnem trgu 1 opravljamo meritve sladkorja, holesterola in krvnega tlaka.

- Maserstvo in kozmetika Aleksander Semič, s.p. nudi našim članom masažo po dogovoru na tel. št. 040 172 488 v našem prostoru vsako drugo sredo v popoldanskem času ali
- dnevno v Ajdovščini v Prešernovi ulici 23 a. Za naše člane je cena masaže 25 evrov.
- Frizerstvo Janja v Centru Fama v Vipavi nudi frizerske storitve našim članom z

10 % popustom. Naročite se lahko na tel. št. 030 693 389.

- Negovalni salon Jerica na Glavnem trgu v Vipavi opravlja pedikuro za naše člane po ceni 20 evrov, za ostale storitve za nego obraza in telesa pa obračuna popust. Naročite se lahko na njeno tel. št. 041 788 496. Po potrebi pride tudi na vaš dom.

Predsednica DU Vipava: Mirjam Graovac

Tradicionalno srečanje težjih invalidov in starejših od 80 let

Leto je naokoli in zopet smo v gostišču pri Nives Štor, kjer smo vedno prijazno sprejeti in postreženi z dobro hrano. Že nekaj let prihajamo sem težji invalidi in invalidi starejši od 80 let na povabilo Društva invalidov Ajdovščina – Vipava, za kar se vsi prisotni zahvaljujemo.

Člani smo pretežno istih let, pet, deset let gor ali dol, to za nas ne predstavlja velike razlike. Smo pa vsi srečni, da smo tukaj in imamo eno leto več kot lani. Vsi imamo zdravstvene težave, eni več, drugi manj, vsi smo dobro razpoloženi, kot da smo bolečine pustili doma. Veseli smo bili vabila za današnje srečanje, saj se veselimo klepeta s prijatelji, ostalimi poznanimi člani in vodstvom društva. Zavedamo se, da moramo upoštevati priporočila in navodila zdravstvene stroke, kajti že tretje leto nas spremlja Covid 19 in vsi vemo, da so posledice bile in so še za marsikoga nepopravljive, celo usodne.

Vodstvo Društva invalidov – predsednica Manica Jerkič, vaša desna roka Alenka, ter

vsi, ki vam pomagajo, ste z nami zelo prijazni, pozorni in potrpežljivi. Za to se moramo potruditi tudi mi sami. Ne moremo samo zahtevati, lahko tudi kaj damo, pa če je to le malo strpnosti, prijazen nasmeh ali iskrena hvala. Ja, marsikomu je lažje kritizirati kot pohvaliti. Tega se moramo zavedati vsi člani, da se v društvu zelo trudite, da bi bili vsi zadovoljni. Zelo skrbno in premišljeno pripravljate razne programe, izlete, ustvarjalne delavnice, zbor članov, obiski članic za njihov praznik in razna srečanja, kot je današnje. Ob novem letu se z obiskom na domu spomnite vseh članov in članov v DSO, ki se danes niso mogli udeležiti tega srečanja. Še bi lahko naštevala, zato poskrbite, da bo nekaj tudi za vas, odvisno od vaše volje in vaših zmožnosti.

Na vsakem srečanju, kot je današnje, nas razvedrite s kulturnim programom, vsem udeleženi članom podarite praktično darilce. Letos, ko DI praznuje 40 let delovanja, ste nas razveselil še z vrečko presenečenja. Še posebno pozornost ste namenili članu, ki je ravnokar praznoval 90 let. Ob družabni igri in zvokih harmonike pa smo se razživel kot otroci.

V imenu vseh nas se vodstvu in vsem, ki delate v dobrobit društva iskreno zahvaljujemo za današnje srečanje. Vsi skupaj pa ostanimo zdravi in pri močeh, da se drugo leto spet snidemo. Naj Društvo invalidov Ajdovščina – Vipava še dolgo dobro in uspešno deluje.

Hvaležni člani, Vera Plesničar

Rustjeva hiša kruha s tremi novimi turističnimi doživetji

Prenova Rustjeve hiše v mestnem jedru je v polnem zamahu. Med tem časom snujejo posebna turistična doživetja, ki bodo obogatila delovanje nekdanje izjemno znane Rustjeve hiše. Slednja bo postala prostor druženja, obdana z novimi vsebinami na temeljih bogate kulturne dediščine.

Za namene pristnega doživetja lokalne dediščine pekarske in mlinarske tradicije so v sklopu prenove Rustje hiše zasnovali nova turistična doživetja, ki se bodo kot nosilni turistični produkti izvajala v Rustjevi hiši kruha. »Verjamemo namreč, da mora obiskovalec neodvisno od tega, ali je to domačin ali turist, in tudi od tega, ali je v prostor prišel naključno ali z oblikovanim namenom, dobiti pristno doživljajsko izkušnjo. Le tako lahko pričakujemo, da bo iz Rustjeve hiše kruha odšel zadovoljen, se vanjo vračal in jo priporočal tudi drugim,« izpostavljajo snovalci projekta.

Rustjeva hiša bo nudila tri nova turistična doživetja, povezana s kulinariko, kulturno dediščino in aktivnim ter kreativnim preživljanjem prostega časa. Produkt, imenovan 'Speci in pojei' – kulinarčno doživetje v Rustjevi hiši kruha, bo predvidoma ponujal posebno izkušnjo kulinarčne delavnice, ki bo obiskovalca popeljala v poučno doživetje peke kruha v krušni peči vse od mletja moke do končnega izdelka. Med ustvarjanjem pekovskega izdelka pod vodstvom pekovskega mojstra bo obiskovalec skozi voden sprehod po mestu Ajdovščina spoznal dediščino kruha, peke in mlinarstva, s katero je tesno povezan tudi veliki ajdovski umetnik Venč Pilon. Sveže pečen kruh bo moč okušati skupaj z lokalnimi dobrotami, kot so med, marme-

lade in najrazličnejši namazi iz lokalnega sadja ali zelenjave. Rustjeva hiša kruha bo ponujala tudi kulinarčno doživetje 'Skuhaj in pojei'. Doživetje bo obiskovalcu omogočilo spoznavanje lokalnega kulinarčnega izročila. Preko učenja bo lahko spoznaval tradicionalne sezonske jedi (npr. mineštre, polento, kaše iz različnih vrst žit, frtaljo,

doma izdelane testenine – 'bleke' ter njo-ke) iz svežih sestavin lokalnih ponudnikov na sosednji Ajdovski tržnici.

Ne zgolj kulinarčna, Rustjeva hiša bo ponujala tudi aktivna doživetja. Turistični produkt kolesarjenje po poteh mlinarjev bo obiskovalcu omogočal odkrivanje bogate zgodovine mlinarjev kar na kolesu po najlepših kottičkih Vipavske doline vse tja

do lokacij najbolj znanih mlinov. Začetek in konec kolesarske dogodivščine bo v Rustjevi hiši kruha, kjer bo na ogled predstavitev bogate pekarske in mlinarske tradicije v Ajdovščini ter obenem okušanje domačih pekovskih in drugih lokalnih dobrot.

Nova ponudba bo z edukativnimi doživljajskimi in izkustvenimi elementi s povezovanjem zgodovine, umetnosti, turizma in tradicije obogatila lokalno skupnost območja Las Vipavska dolina, mesto Ajdovščina ter butično turistično destina-

cijo Vipavska dolina in prispevala k njeni prepoznavnosti, še napovedujejo koordinatorji projekta.

Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve Občine Ajdovščina

Aktivnost se izvaja v okviru operacije Prostor doživetij pekarske in mlinarske tradicije, ki jo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj

Ob 80. obletnici požiga na Slapu pri Vipavi

Spomenik stoji na mestu požgane Podgornikove hiše. Mesto za postavitev spomenika je bilo izbrano v dogovoru s preživeliimi člani družine Podgornik.

V letih, v katera sega moj zapis, je bilo življenje primorskih Slovencev zelo težko in zato so vsi takratni dogodki še toliko bolj vredni spomina in spoštovanja vseh nas. Tistih, ki smo jih doživeli kot otroci, in tistih, o katerih po veliko desetletjih pripovedujemo in pišemo, da ne gredo v pozabo. Čas, o katerem pišem, je bil velika preizkušnja za ohranjanje naše narodne identitete, kulture, jezika in narodove zgodovine. Takrat so bili na hudi preizkušnji vsi zavedni Slovenci, ne glede na poreklo in stan. To so dejstva, zapisana v naš narodni spomin, iz katerega moramo tudi danes črpati nauke, kako ohraniti to, kar je naše, slovensko, kako biti ponosen in dokončen predstavnik naroda, ki ga je zgodovina že velikokrat postavila pred hude

preizkušnje.

V moji rodni vasi na Slapu pri Vipavi je bil 6. 8. 1942 dan, ki se ga spominjamo zaradi tragičnih dogodkov, ko so podivjani italijanski fašisti požgali pet hiš, še tri hiše pa so tako poškodovali, da niso bile več primerne za bivanje. Vzrok za njihovo divjanje je bila izdaja, sklepali so, da kdo od vaščanov sodeluje z Osvobodilno fronto slovenskega naroda.

Kruti fašisti so požgali Podgornikovo hišo, ki je stala na mestu, kjer je danes spomenik padlim in umrlim v 2. svetovni vojni iz vasi Slap. Požgane so bile tudi Šmonova (Ambrožič) hiša, danes Slap 25, Nemcova hiša (Uršič), na njenem mestu danes stoji hiša Slap 27, Rovratjeva hiša (Nusdorfer

– Stopar), Slap 75. Italijanski fašisti so tega dne požgali tudi Makabejcovo hišo, ki je stala ob vznožju pobočja hriba sv. Pavla, nekoliko višje od hiše na Rovni. Po vojni ta hiša ni bila obnovljena. Lastniki Makabejcovih hiš so se izselili že nekaj pred požigom, ker je bila hiša na samem in so bile zato razmere v vojnem času še bolj rizične za varno bivanje. Hiša po vojni ni bila ponovno sezidana in danes ni več sledu, kje je nekoč stala.

Istega dne so bile močno poškodovane Židnikova hiša (Židanik), Makselnova (Trošt), Slap 36 in zgornja hiša na Hribu, Slap 93, v kateri je takrat živel Venceslav Nusdorfer z družino.

Fašistično divjanje pa je tega dne terjalo tudi človeške žrtve. Fašisti so odpeljali in kasneje ubili tri vaščane, brata Avgusta in Evstahija Podgornika ter Ivana Uršiča – Nemcovega.

Istega dne so italijanski fašisti maščevalno divjali tudi v vasi Ustje pri Ajdovščini, kjer so pobili šest vaščanov.

Tega dne so fašisti ubili tri žrtve s Slapa in šest žrtev z Ustij, ki so jih nato odpeljali na neznani kraj v Italiji. Kolikor je meni znano kraj njihovega poslednjega počitka ni bil nikoli razkrit.

Takšni dogodki ne smejo v pozabo, zato se spominu na vse žrtve padle v boju za ohranjanje našega jezika, kulture in narodne identitete spoštljivo in hvaležno poklanjamo.

Marija Artač, roj. Planinc leta 1937 – Vidrščeva s Slapa 19

Klet Vipava 1894 kot tvoren del lokalnega okolja

Po mnogih, za okolje, zadrušnike, kmete in njihove družine, neprijetnih pretresih, ki so razburkali delovanje naše najstarejše in največje vinske kleti, se zdi, da vendarle v zadnjih letih lahko bolj umirjeno delujejo in morda resnično spet postajajo najbolj aktiven del našega prostora.

Letošnja trgatav je zaključena tudi v kleti Vipava 1894. Kako je potekal prevzem grozdja, nam je povedala Nika Gregorič, glavna enologinja.

»Z letošnjo trgatavjo smo zaključili v nedeljo, 2. 10. 2022. Prevzem grozdja je potekal po ustaljenih praksah – to pomeni najavi odkupa, ki jo kmetje dobijo kot sms sporočilo in je objavljena tudi na naši spletni

strani, sledi odkup grozdja na določene dni za določeno sorto. Za posebne izbere poteka ogled vinogradov in sam način odkupa skladno z individualnim dogovorom.«

Kateri in koliko vinogradnikov je oddalo grozdje, katere vrste grozdja ste prevzemali, kakšne so količine in cena grozdja?

»Kot vsa leta do sedaj smo prevzeli grozdje izključno iz vinorodnega okoliša Vipavska dolina, dobavitelje pa imamo po celotni dolini od Podnanosa do Vrtojbe, zato je nabor grozdja zares raznolik. Letos je grozdje oddalo 250 vinogradnikov, skupna količina grozdja pa znaša 1,5 mio kg. Prevzeli smo sorte Chardonnay,

Sauvignon, Beli pinot, Sivi pinot, Laški rizling, Malvazija, Zelen, Pinela, Rebula, Vitovska grganja, Klarnica, Pikolit, Modri pinot, Merlot, Barbera, Syrah, Cabernet sauvignon. Povprečna cena grozdja je 0,65 evra na kilogram.«

Kako ocenjujete letino? Kateri so kriteriji za odkup grozdja?

»Letina je bila v precejšnji meri okrnjena na račun dolgotrajnega sušnega obdobja in pomanjkanja zimskih zalog vode v tleh. Zaradi tega je bila spremenjena tudi vegetacija in samo dozorevanje grozdja. Najbolj prizadete so bile zgodnje sorte na izpostavljenih legah. Dež v prvih dneh septembra je zelo omilil situacijo pri po-

Nika Gregorič je prva diplomirana inženirka vinogradništva in vinarstva v Sloveniji. Prvi požirek vina je popila doma na skrivaj, in to iz steklenice nekoč priljubljene pijače swing v veri, da je vsebina skladna z etiketo. Po diplomi se je zaposlila na novogoriški univerzi, kasneje je znanje in izkušnje nabirala pri zasebnih vinarjih doma in v tujini, nazadnje kot glavna enologinja kleti Vinakras. Julija 2021 se je vrnila v rodno Vipavsko dolino v klet Vipava 1894, kjer je direktorica proizvodnje in glavna enologinja. Vinarstvo je zanjo poslanstvo, strast in način življenja ter šele nato služba.

znejših sortah, tako da v splošnem lahko rečemo, da je letina dobra. Kriteriji za odkup grozdja so naprej veljavna pogodba med nami in pridelovalcem, potem pa kakovostno ustrezno grozdje pripeljano v skladu z razporedom trgatve.«

So količine grozdja lokalnih pridelovalcev dovoljšne za vaše potrebe?

»Trenutno uspemo vse trgovske potrebe pokriti z vinom iz grozdja lokalnih pridelovalcev. Vsako leto sklepamo tudi nove pogodbe in obnavljamo obstoječe, tako da verjamemo, da bomo tudi ob povečanju povpraševanju po vinu iz Vipavske doline uspeli to proizvesti.«

Kako se v Kleti Vipava prilagajajo trendom in potrebam trga, pa sem povprašala Tanjo Vidmar Šinigoj, direktorico prodaje in marketinga.

»Trg se konstantno razvija, prav tako želje in potrebe potrošnikov. Klet Vipava ima dolgo tradicijo in vsa leta sledi globalnim in lokalnim trendom na področju pridelave vin in potrošnikom ponuja izdelke, ki jih tej trendi narekujejo. Sodoben potrošnik je vedno bolj osveščen in zahteven, zahteva naravne izdelke, čim manj predelane izdelke, ceni lokalne surovine, kar vse je naša velika prednost. V tem duhu so narejene tudi novosti, ki smo jih lansirali v zadnjem obdobju. Tudi v tujini so naši izdelki prepoznani kot kakovostni in pridelani

izključno iz lokalnih surovin s poudarkom na lokalnih sortah, kar je na tujih trgih cenjeno.

Poleg tega je potrebno, da so izdelki pri-

Mag. Tanja Vidmar Šinigoj je svojo izobrazbo zaključila na Ekonomski fakulteti, po nekaj letih prakse, pa je svojo izobraževalno pot nadaljevala na podiplomskem študiju. Ima veliko izkušenj v dinamični živilski industriji, saj je bila skoraj 20 let zaposlena v podjetju Fructal, zadnjih sedem let kot vodja marketinga. Letos se je pridružila vodstveni ekipi v podjetju Vipava 1894 d. o. o., kjer je direktorica prodaje in marketinga. Obožuje domačo Vipavsko dolino in njen cilj je, da s svojim znanjem in izkušnjami pomaga razvijati domače gospodarstvo. Za podjetje Vipava 1894 rada reče: 'V rokah imamo čudovito blagovno znamko, s predanim delom lahko žanjemo uspehe po cellem svetu.'

vlačni tudi po izgledu, tako sta naši liniji Lanthieri in Terasa oblikovno zelo premišljeni, ponašata pa se tudi s steklenimi zamaški, ki so redkost na področju vin. Prenovljen je tudi izgled penin, čaka pa nas še prenova naše 'bele' in 'črne' linije, kar načrtujemo v kratkem.«

Pri proizvodnji je danes nujno zasledovati tudi racionalnost pri uporabi surovine, torej, grozdja. Kako sledite temu? Razvijate morda tudi nove proizvode?

»Ena od pomembnih usmeritev podjetja Vipava 1894 je trajnostna naravnost. Del tega je, da želimo iz prvovrstnega grozdja pridelati bistveno več kot le vino, saj je grozdje sadje, ki nam ponuja veliko več. Tako smo že proizvedli sok iz sorte rumeni muškat, posušili smo grozdne peške, iz katerih smo dobili prvovrstno moko in tudi olje. Gre za dva nova, še precej nepoznana, posebna in po vsebini zelo kakovostna in zdrava izdelka, ki ju je mogoče uporabiti za pripravo vrhunskih jedi, olje pa tudi za kozmetične namene. Potem je tukaj še pecljevina, ki je prav tako uporabna denimo za krmo živali in tudi za druge namene.«

Kako ste v Kleti Vipava kadrovsko organizirani?

»Podjetje vodi direktor Jakob Blaschitz.

Sicer pa smo organizirani v dva sektorja, in sicer v tehnični, ki ga vodi direktorica proizvodnje in glavna enologinja Nika Gregorič, in v komercialni, ki ga vodim direktorica prodaje in marketinga Tanja Vidmar Šinigoj. Tehnični sektor skrbi za odkup in celoten proces pridelave vin, komercialni sektor pa za prodajo in promocijo izdelkov. Ključna naloga obeh vodij je usklajeno delovanje podjetja, da lahko nemoteno zadovoljuje potrebe vseh trgov. V zadnjem obdobju se tudi kadrovske krepimo, saj verjamemo, da so izkušnje obstoječih delavcev, v povezavi s svežim pogledom novih, zelo dobra kombinacija za rast.«

Kateri so vaši trgi in kako se umeščate vanje?

»Naš najpomembnejši trg je še vedno Slovenija. Letos na srečo ni omejitev in gostinstvo deluje dobro, tako da širimo prisotnost v najboljših slovenskih restavracijah. Rastemo tudi v ostalih kanalih prodaje. Kar se tiče izvoza uresničujemo zastavljene cilje, poleg klasičnih pristopov velik poudarek dajemo sodobnim pristopom. Širimo spletno prodajo, odlične rezultate dosegamo s prodajo preko Amazona, kjer si neomejen s posameznim

trgom. Imamo pa zagotovo tukaj še veliko prostora za rast.«

Klet Vipava je že več kot stoletje močno vpeta v lokalno okolje in ga na izjemen način tudi opredeljuje. Kako pomembno je ohranjati sodelovanje z lokalnimi pridelovalci?

»Lokalni pridelovalci so za nas ključnega pomena, saj so trenutno naši edini dobavitelji in zato je sodelovanje z njimi za nas izjemnega pomena. Cenimo, da skrb in nega vinogradov prehaja iz generacije v generacijo in da smo vsa leta skupaj del te zgodbe.«

Ste morda prepoznali priložnosti tudi v povezovanju z drugimi lokalnimi podjetji?

»Eden od naših ciljev je povezovanje z ostalimi lokalnimi podjetji, ker se zavedamo moči povezovanja in vrednosti izdelkov, ki prihajajo iz Vipavske doline. Trenutno delamo na razvoju skupnih izdelkov s tremi podjetji. Sinergije iščemo tudi na področju prodajnih poti.«

Klet Vipava je v svojih prejšnjih oblikah organizacije pomembno prispevala k različnim dejavnostim v družbi. Ali ohranjate to poslanstvo in na kakšen način?

»Ja, to poslanstvo ohranjamo. Aktivno se priključujemo humanitarnim projektom, odgovarjamo na številne prošnje za sponzorstvo, pomagali smo gasilcem, štipendiramo dijake. Veliko je tega in veseli smo, da lahko svojo družbeno odgovornost izkazujemo tudi na ta način.«

Pomembna prireditev, ki jo je vsakokrat znova podprla tudi Klet Vipava, je martinovanje, prav poseben praznik za lokalno okolje in širše? Načrtujete kakšno podobno prireditev tudi letos?

»Ja, na srečo letos spet pripravljamo veliko martinovanje z Ansambлом Saše Avsenika. Ponosni smo, da bo goste zabaval ugleden Ansambel Saše Avsenika, ki nadaljuje tradicijo legendarnega Ansambla bratov Avsenik.

Dogodek bo v nedeljo, 13. 11. 2022, v pokritih prostorih naše kleti, tako da nam niti vreme ne bo moglo do živnega. Tradicionalno bomo seveda izvedli krst mladega vina, imeli bogat kulturni program z domačimi izvajalci in z gosti iz tujine ter večerno zabavo z Avseniki. Letos bo dogodek nosil tudi dobrodelno noto, saj bomo namenili donacijo lokalnemu zavodu. Dogodek bo brez vstopnine, tako že ob tej priložnosti toplo vabljeni.« NN

Klemen Bajt: »Vipava je oblikovana iz ljudi, ki vedo, kaj so žulji.«

V Vipavi so skozi leta delovale najrazličnejše bančne ustanove, ki so našim ljudem omogočile, da so sami izbrali in se odločali, komu bodo zaupali. Počasi pa so bančne poslovalnice pri nas po vrsti zapirale svoje vrata. Nazadnje se je, razen okenca na pošti, umaknila tudi Nova KBM. Kljub temu, da mnoge bančne rešitve najdemo na spletu, je pri določenih poslih nujen in zaželen osebni stik. In to možnost imamo v Vipavi poslej samo še v Primorski hranilnici, ki, kot pravi predsednik uprave Primorske hranilnice Vipava Klemen Bajt, ne le ostaja, ampak se bo v prihodnje še bolj približala ljudem in našim potrebam. Seveda nas je zanimalo, kako razmišljajo, zato sem Klemna Bajta obiskala ravno v času, ko je še sveža novica o nagradi, ki so jo prejeli pred kratkim.

Nagrada časopisa *Moje finance*, s katero ste pridobili naziv Najugodnejša banka 2022, potrjuje vaša prizadevanja, da bi se čim bolj približali ljudem in jim ponudili ugodne bančne storitve. Zakaj je to pomembno?

»Res je. Časopis *Moje finance* nam je dode-

lil naziv Najugodnejša banka v letu 2022 za fizične osebe. Na ta naziv smo zelo ponosni, saj smo paketno ponudbo prilagodili našim komitentom in skušali pripraviti produkte, kjer vsaka stranka lahko izbere, kar ji najbolj ustreza in brez vsiljevanja stvari, ki jih ne potrebuje. Cenovni vidik produktov smo uspeli pustiti na enaki ravni kot pretekla leta, predvsem z racionalizacijo procesov in zniževanjem stroškov na produkti ravni in naziv časopisa *Moje finance* dokazuje, da nam je to tudi uspelo. Primorska hranilnica d. d. je v okolju vsak dan bolj prepoznana in število strank hranilnice se zelo povečuje, vsled temu bomo to zaupanje strank vrnili s konkurenčnimi cenami produktov in vračanjem v okolje, ki, kot sem že rekel, nas vsak dan bolj sprejema. V teh časih energetske krize in visoke inflacije to ne bo lahko, vendar sem prepričan, da nam bo uspelo, saj ima hranilnica željo in voljo postati pomembna regionalna banka.«

V množici bank, ki delujejo na območju države, človek težko izbere zanj najbolj primerne. Kateri so tisti dejavniki, ki naj nas vodijo pri odločitvah.

»Ko sem začel mojo bančno pot in sem bil še bančni vajenec, me je direktor vprašal: »Klemen, kakšna je razlika med dobro in slabo banko?« Začel sem naštevati od cen, do urejenosti, pa do navodil. Njegov odgovor pa je bil: »Dobra banka je tista, ki ti da dežnik, ko je sonce, in ti ga ne vzame, ko začne padati dež.« Od takrat naprej je

to moje ključno vodilo, kaj je dobra banka. Zaupanje je ključno, misel, da ko boš to potreboval, ti bo banka pristopila naproti. In to delamo ljudje, ki smo v bankah zaposleni, ne računalniki, ne procesi, ampak ljudje. To je ključen dejavnik.«

PHV ostaja v našem okolju, od koder se druge banke umikajo. Ubirate drugačno strategijo, mrežo poslovalnic boste v prihodnje še razširili oziroma ponekod posodobili njihovo poslovanje. Zakaj je to pomembno, kljub temu, da se bančno poslovanje pretežno širi na splet?

»Vsaka banka ima svoje strategije in načine dela, kar je seveda potrebno spoštovati. Tudi mi smo se umaknili iz določenih regij, kjer nam ni uspel prodor oziroma kjer nas niso vzeli za svoje. Seveda smo doma v Vipavski dolini in iz te regije se ne bomo umaknili oziroma bomo v regijo še vlagali. Nekaj let nazaj smo prenovili Poslovno enoto v Vipavi, letos poleti smo se preselili v nove prostore v Ajdovščini in pravkar potekajo zaključna dela za odprtje Poslovne enote Nova Gorica v novih prostorih. Lahko rečem, da smo v teh letih uspeli racionalizirati poslovno mrežo in posodobiti vse poslovne enote, na katere smo lahko danes ponosni in omogočajo servis strankam na visokem nivoju. Pravkar potekajo aktivnosti za dokončanje plana zagona poslovne enote v Kopru in upam na čimprejšnjo realizacijo. Vse banke beležimo prehod poslovanja in poslovnih enot na splet, vendar pri pomembnih poslih stranke še vedno zaupajo bančnim svetovalcem in v teh primerih mi hočemo biti pripravljeni in nuditi storitve na visokem nivoju.«

Z rastjo banke se večja tudi število zaposlenih, kar je pomembno sporočilo, ko

druge banke ravnajo ravno nasprotno.

»Tudi tukaj ima vsaka banka svoje strateške odločitve, za katere misli, da so najboljše za dobrobit inštitucije. Tudi mi jih imamo. Kadrovska rast je eden izmed najpomembnejših dejavnikov, saj samo dobra, uigrana in zagnana ekipa lahko dosega odlične rezultate. Hranilnica bo v prihodnosti še zaposlovala na vseh področjih, saj mora zagotavljati stabilnost kadrovske strukture glede na izjemne rasti, ki jih dosega v zadnjih letih. Ob tej priliki mi dovolite, da se zahvalim mojim sodelavcem za odlično delo in vztrajnost, ki jo izkazujejo iz dneva v dan. Res sem ponosen na moje sodelavce!!!«

PHV na eni strani ponuja storitve fizičnim osebam, na drugi pa omogočate številne ugodne bančne priložnosti za pravne osebe. Kakšna je razlika v ponudbi in v strukturi strank?

»No, ponudba za pravne osebe in zasebnike je zelo različna v primerjavi s fizičnimi, saj so tu potrebe drugačne. V zadnjih letih smo v hranilnici naredili ogromne korake v podpori pravnim osebam in zasebnikom z našimi odličnimi produkti v sodelovanju s SID banko in Slovenskim podjetniškim skladom. Lahko rečem, da je hranilnica postala pravi specialist v financiranju obratnih sredstev in investicij v osnovna sredstva.«

Izbor PHV na javnem razpisu za Sklad skladov pomeni tudi obogateno ugodno ponudbo kreditov za slovenska podjetja? Kaj jim v tem okviru ponujate?

»V času pandemije in tudi v časih energetske krize in rasti obrestnih mer se naši produkti še bolj izkazujejo kot odlični. Naj omenim samo dva in sicer Mikroposojila,

kjer sedaj naša stranka plačuje samo 37,50 % vrednosti EURIBOR-ja, kar pomeni, da je 62,50 % EURIBOR-ja »subvencionirano«. Portfeljske garancije, kjer s SID banko d. d. nudimo strankam 62,50 % garancije za kredit in je zahteva po zavarovanju manjša in posledično obrestna mera nižja.«

V našem okolju je pogosto slišati govornice, da boste sedež banke prenesli drugam. Verjamem, da bi to za okolje, v katerem je hranilnica – banka nastala, pomenilo veliko izgubo. Kako to komentirate?

»Tega vprašanja sem najbolj vesel, saj so te govornice prišle tudi do mojih ušes. Rad bi poudaril, da sedež hranilnice lahko spremenijo samo lastniki in to ne z navadno večino, ampak mora za spremembo sedeža glasovati 75 % + 1 delnica celotnega lastništva, kar pomeni, da Klemen Bajt ne more peljati hranilnice iz Vipave, to lahko storijo samo lastniki. Dejstvo je, da hranilnica raste in, kot ste že prej omenili, precej zaposluje, zato potrebuje tudi večje, sodobnejše prostore, katere bo potrebno na nek način zagotoviti. Res si želim, da bodo pogovori, ki jih trenutno peljemo, prinesli pravilne sadove oziroma dogovor o ustreznih lastniških prostorih za hranilnico, saj bo v nasprotnem primeru to za hranilnico škodljivo.«

Ob nepredvidljivih razmerah v Evropi je pogosto omenjen tudi pomen stabilnosti bančnega sistema države. Kako stabilna je v tem trenutku PHV in s tem povezana kapitalna ustreznost?

»Ključ mojega delovanja v zadnjih letih je bila stabilizacija in ureditev hranilnice. Naša ključna skrb je varnost varčevalcev in njihovih sredstev. Hranilnica je danes inštitucija, ki je v primerjavi z letom 2017 skoraj štirikrat večja in zagotavlja kapitalno ustreznost precej nad zahtevami Banke Slovenije. To miselnost bomo držali tudi v prihodnosti in konstantno temeljili k večanju varnosti in zagotavljanju ustrezne kakovosti pri obvladovanju tveganj. Skrb za te dejavnike pa pomeni tudi prilagajanje na okolje, napredek, sodobni prijemi, strateško in ciljno delovanje s hitrim odločanjem v izzivih.«

Vipava je postala vaš drugi dom. Kako jo doživljate? Je zelo drugačna kot vaša Brda?

»Lahko rečeva prvi, saj sem več v Vipavi kot v Brdih. Če omenim samo ključno zavedo: kot v Brdih je Vipava oblikovana iz ljudi, ki vedo, kaj so žulji in to pove vse.«

Vipava med 100 najboljšimi trajnostnimi praksami na svetu

V torek, 27. septembra, na svetovni dan turizma je Zavod za turizem TRG Vipava v Atenah prejel nagrado za uvrstitev med 100 najboljših trajnostnih praks na svetu. Podelitev je potekala v okviru konference Global Green Destination Days, ki je povezala turistične organizacije z namenom predstavitve dobrih praks in medsebojne izmenjave izkušenj. Destinacija Vipava je bila nagrajena za projekt Ohranjamo našo vinarsko dediščino skozi trajnostno turistično izkušnjo, ki obiskoval-

cem omogoča pristno doživetje vinarske dediščine. Izbrane destinacije si močno prizadevajo in napredujejo v smeri bolj trajnostne turistične industrije, hkrati pa ustvarjajo zanimive izkušnje za lokalne skupnosti in popotnike. Njihove zgodbe se delijo z drugimi in se uporabljajo kot navdihujoči primeri. Green Destinations od leta 2014 vsako leto (razen leta 2015) ponosno nagradi 100 destinacij za njihova prizadevanja in jih postavi v središče pozornosti v svetovnem merilu. V okviru

konference je bil predstavljen in večkrat izpostavljen kot primer dobre prakse tudi slovenski program za spodbujanje trajnosti v turizmu Zelena shema slovenskega turizma, ki destinacijam in ponudnikom podeljuje znake kakovosti Slovenia green. Destinacije z znakom Slovenia green se redno uvrščajo na seznam stotih najbolj trajnostnih destinacij sveta, kar potrjuje pravilno usmeritev v trajnostni turizem in nagraduje vsa prizadevanja, ukrepe in aktivnosti za stalno izboljšavo.

Urška Grmek

Fotografi, pozor!

Uredništvo Vipavskega glasa objavlja natečaj za fotografijo za naslovnico naše revije. Prepričani smo namreč, da je med nami veliko ljubiteljskih fotografov, ki radi zabeležite nepozabne trenutke iz svojega okolja, kar tudi pogosto objavite na družbenih omrežjih. Zdaj pa imate priložnost, da te fotografije pošljete tudi nam. Natečaj bo odprt do konca leta 2022, vsak mesec, razen avgusta, pa bomo v uredništvu izbrali fotografijo, ki jo bomo objavili na naslovnici in jo nagradili. Ob koncu leta bomo izbrali tudi najboljšo fotografijo leta in tudi to, seveda, nagradili.

In kateri so kriteriji za fotografijo? Tema naj bo narava in kulturna dediščina v našem okolju, motivi, ki jih še ne poznamo, skriti kotički naše občine. Fotografija mora biti v pokončnem formatu, pri kompoziciji upoštevajte vse grafične elemente, ki so del naslovnice, pri kakovosti fotografije morate zagotoviti profesionalne standarde (primerna ločljivost).

Vaše fotografije pričakujemo na e-naslovu vipavski.glas@gmail.com vsakokrat do petega dneva v mesecu.

Želimo vam veliko ustvarjalnosti in se veselimo sodelovanja z vami!

Uredništvo Vipavskega glasa

VIPAVSKI GLAS

Ustanovitelj in založnik: KS Vipava

Uredniški odbor:

Nataša Nardin – odgovorna urednica, Luka Lango – urednik rubrike Izza občinskih zidov, Barbara Repovš – urednica rubrik o turizmu, Peter Skapin – član.

Grafično oblikovanje naslovnice:

Benjamin Boben

Fotografija na naslovnici:

Luka Fabčič

Grafična priprava: Prograf, Vipava

Tisk: Grafika Soča, Nova Gorica

Naklada: 2100 izvodov

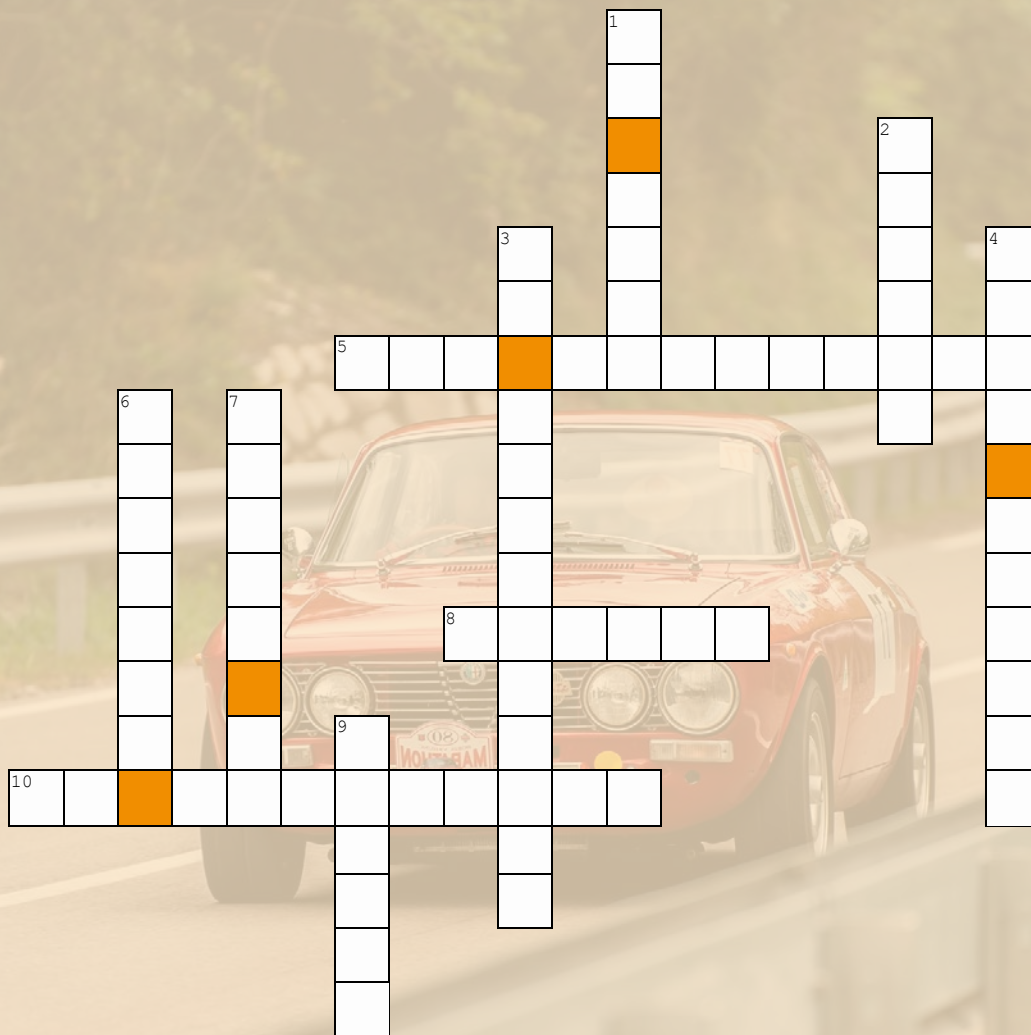
Vipavski glas brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Občini Vipava.

Kontakt: vipavski.glas@gmail.com

KRIŽANKA | GOBARJENJE

Veliko ljudi se v tem času odpravi v gozdove, kjer nabirajo gobe. V tokratni križanki odkrivamo vrste gob, ki jih lahko najdete pri nas. Iščemo pa tudi nagradno geslo, ki ga dobite tako, da premečete črke v obarvanih kvadratih. Vsi, ki boste pravilno nagradno geslo poslali do 10. 11. 2022 na elektronski naslov vipavski.glas.krizanka@gmail.com, pa boste sodelovali v žrebanju za nagrado našega pokrovitelja.

Veliko sreče pri reševanju in pazljivosti pri nabiranju gob!

VODORAVNO

- 5 | Ena najbolj strupenih gob v naših gozdovih, vrsta mušnice.
- 8 | Raste na travnikih.
- 10 | Klobuk ima rdeč z belimi pikami.

NAVPIČNO

- 1 | Okusna je z jajci.
- 2 | Po domače marela.
- 3 | Pravimo ji tudi karželj.
- 4 | Strupena vrsta gobana.
- 6 | Rastejo na štorih.
- 7 | Ime ima po glasbilu.
- 9 | Jesenski goban.